

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความเข้มแข็งของประชาคมตำบลในทัศนะขององค์กรชุมชน
ตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อผู้เขียน : นางสาวอุมาพร ผาทอง
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปี : 2544

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความเข้มแข็งของประชาคมตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาคมตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาคมตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่ม/องค์กรชุมชน ในตำบลบางนมโค จำนวน 7 กลุ่ม มีจำนวน 815 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ในอัตราส่วนร้อยละ 20 ของจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนสถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test และ F - test

ผลการศึกษาพบว่า

- 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย อายุ 41 - 50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพรับจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท อาศัยอยู่ในชุมชนน้อยกว่า 30 ปี
2. ระดับความเข้มแข็งของประชาคมตำบลบางนมโค พบว่า ในภาพรวมความเข้มแข็งของประชาคมตำบลค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำกลุ่มสูง ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมการพัฒนาของกลุ่มและด้านการบริหารจัดการของกลุ่มค่อนข้างสูง ส่วนด้านการพึ่งตนเองของกลุ่มปานกลาง
3. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาคมตำบลบางนมโค อำเภอสiena จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ อายุ อาชีพ การเรียนรู้ในชุมชน รูปแบบการติดต่อสื่อสาร

(2)

การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อความเข้มแข็งของประชาคมตำบล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของประชาคม และความคาดหวังในผลประโยชน์ ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนควรไปให้ความรู้เรื่องของเศรษฐกิจชุมชน กับประชาคมตำบลในเรื่องของการผลิต การแปรรูปผลผลิต การสร้างทีมงานด้านการตลาด การส่งเสริมการขาย ให้กับธุรกิจของชุมชน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว
2. ควรเสริมสร้างผู้นำใหม่ ๆ และให้มีความหลากหลายเพื่อสืบทอดบทบาทผู้นำแทนคนเก่า รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้ และทักษะการนำอยู่ตลอดเวลา
3. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย เพื่อกระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมโดยการจัดอบรม เพื่อให้รับรู้การพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม
4. ควรส่งเสริมให้เยาวชน นักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาคมมากขึ้น
5. ควรส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของประชาคมตำบลมากขึ้น โดยการจัดประชุมชี้แจง หรือทำใบปลิว แผ่นพับประชาสัมพันธ์
6. ควรปรับปรุงรูปแบบการติดต่อสื่อสารในชุมชน เช่น จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์กิจกรรมการพัฒนา และปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบล เป็นต้น
7. ควรกำหนดเป้าหมายของผลประโยชน์ร่วมกันจากการเข้าร่วมกิจกรรมในประชาคมให้ชัดเจน
8. ควรขยายเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะภาคีให้มากขึ้นทั้งในและนอกตำบล เพื่อให้กิจกรรมของประชาคมดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

Title of Research Paper : Community Organizations' Attitude toward the Strength of the Tambon Community in Tambon Bangnomkho, Sena District, Ayuthaya Province

Author : Miss. Umaporn Pathong

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The major objectives of the study were 1) to find out the strength of the tambon community in Tambon Bangnomkho, Sena District, Ayuthaya Province, 2) to identify the factors influencing the community organizations' attitude toward the strength of the Tambon Bangnomkho community, and 3) to point out the problems or obstacles to build the community strength. The population included 815 members of seven community organizations. The total of 150 samples were selected by multi-stage sampling. A constructed questionnaire was used to collect the data. Percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test were employed for data analysis.

The findings were summarized below:

1. Most of the subjects were male. The majority fell in the age range of 41-50 years. They finished primary education and were engaged in general employment. The income range was 5,001-10,000 baht a month. They lived in the communities for more than 30 years.
2. As a whole, the strength of the Tambon Bangnomkho community was found to be at a rather high level. When individual dimensions were considered separately, group leadership was found to be at a high level. Participation of the community members in development activities and group administration and management were found to be at a rather high level, while self-reliance of the group was found to be moderate.
3. The factors found to significantly influence the strength of community people in Tambon Bangnomkho, Sena District, Ayuthaya Province were age, occupation, learning within the community, form of communication and support from outside organizations. On the contrary, sex, education, income, number of residential years, knowledge and understanding of the

(4)

objectives and operation of the community organization and expectation of the benefit were found to have no relationship with their opinion about the strength of the tambon community.

Recommendations

1. The public and private agencies should help educate tambon community people about community economy, especially production, food processing, building a marketing team, and sale promotion, so that people can be self-reliant in the long run.
2. New leaders in different areas should be trained to succeed older leaders. All leaders should be developed in terms of knowledge and leadership skills all the time.
3. Democratic participation should be promoted to make community people realize the importance of participation. A training course should be held to educate them the participative management for community development.
4. Local youths and students should be encouraged to participate more in the activities of the community organizations.
5. Community organization members and people in general should be clearly informed of the objectives and operation of community organizations. A meeting should be held for this purpose. Also, leaflets and brochures can be used for public relations.
6. Forms of communication in the community should be improved. For example, there should be announcement boards to inform people of tambon development activities and problems.
7. Common interests from joining the community activities should be fairly shared.
8. Cooperation with other organizations inside and outside tambon in the form of network should be extended so that community activities can be carried out continuously.